

2. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.1. UMR LJIVOST

V letu 2022 je umrlo 22.492 prebivalcev Slovenije, od tega 11.136 moških in 11.356 žensk, oziroma 769 prebivalcev manj kot v preteklem letu. Stopnja umrljivosti je v zadnjih treh desetletjih v Sloveniji in EU upadala. Povprečna starost umrlih se zvišuje. Moški so v povprečju doživeli 75 let, ženske pa 83 let starosti.

Podatki o umrljivosti sodijo med najzanesljivejše podatke zdravstvene statistike in so osnova za izračun nekaterih kazalnikov zdravstvenega stanja prebivalstva. Skupaj z drugimi pomembnimi kazalniki predstavljajo temelj za načrtovanje zdravstvenega varstva in zdravstvene politike v državi.

V Sloveniji se je epidemijacovida-19 (virus SARS-CoV-2) uradno končala 15. junija 2021. Stopnja umrljivosti je bila v letu 2022 za 3,4 % nižja kot leta 2021. Vodilni vzroki za smrt prebivalcev Slovenije so glede na število umrlih na 1.000 prebivalcev (groba stopnja) bolezni obtočil (med najpogostejše sodijo srčni infarkt, možganska kap, odpoved srca in drugi vzroki) ter neoplazme (rak prebavil, prostate, dojke in pljuč), ki so v letu 2022 predstavljale vzrok za 60 % vseh smrti. Pri moških je število neoplazem na prvem mestu, sledijo bolezni obtočil, pri ženskah pa ravno obratno.

SSS umrljivosti, ki izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva, pa kaže, da so neoplazme v letu 2022 vodilni vzrok smrti pri obeh spolih.

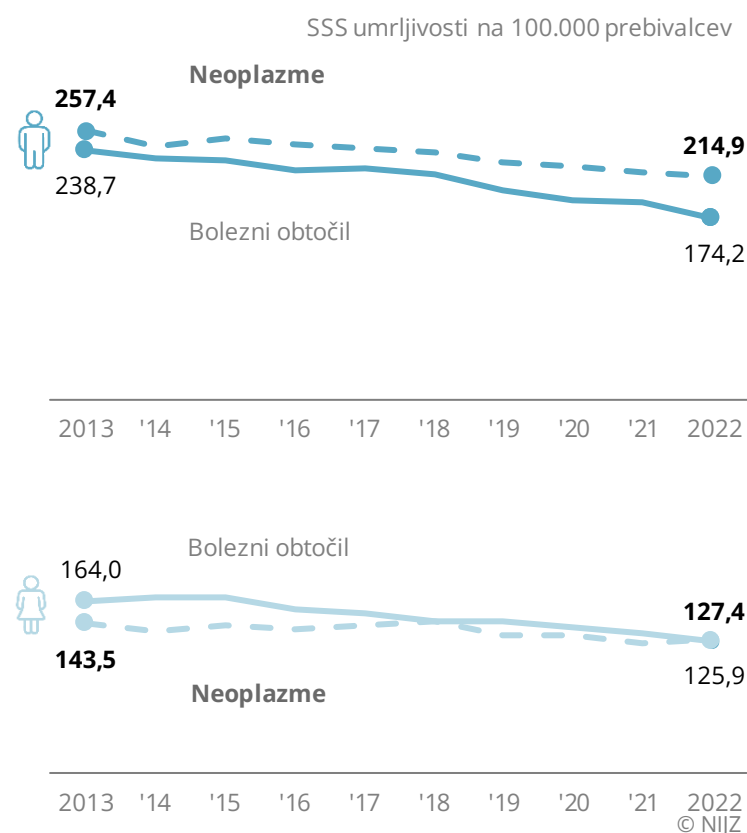
Zaporedje vodilnih vzrokov smrti prebivalcev Slovenije ostaja enako. Na tretjem mestu so še vedno infekcijske in parazitarne bolezni, kjer se nahajajo tudi smrti, povezane z obolelostjo zaradi virusa SARS-CoV-2.

Prezgodnja umrljivost je pri moških več kot dvakrat višja kot pri ženskah. Najpogostejši vzrok prezgodnje umrljivosti pri ženskah in moških so neoplazme.

V letu 2022 je 2.068 prebivalcev umrlo zaradi posledic zunanjih vzrokov obolevnosti in umrljivosti, najpogosteje zaradi padcev. Na drugem mestu so samomori, ki so skoraj štirikrat pogostejši pri moških.

Umr ljivost dojenčkov je pomemben kazalnik kakovosti zdravstvenega varstva ter vpliva drugih determinant zdravja in kulture prebivalstva. V letu 2022 je v Sloveniji umrlo 44 dojenčkov.

2.1. Slika 1: **Vodilna vzroka smrti** po spolu, Slovenija, 2013–2022

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

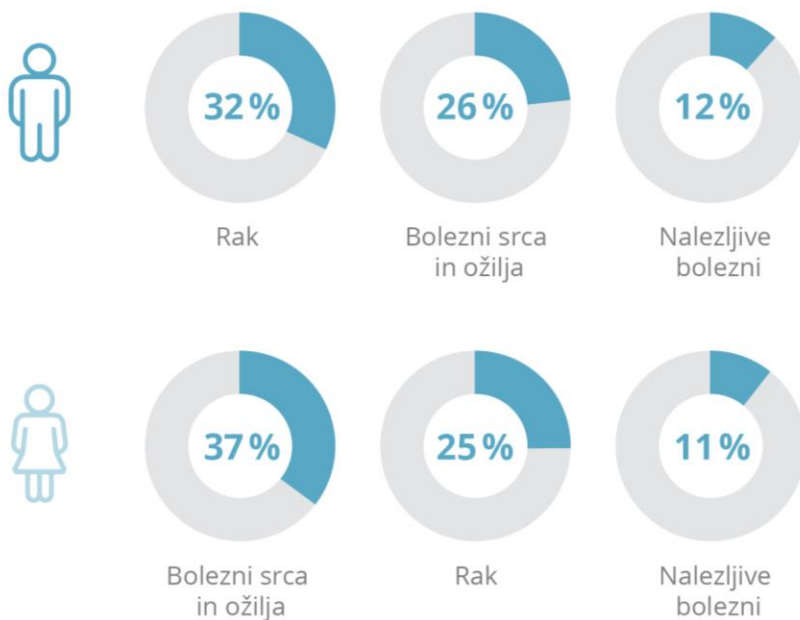
UMRLJIVOST 2022

22.492 umrlih oseb
v povprečni starosti **79 let**

VODILNI VZROKI UMRLJIVOSTI

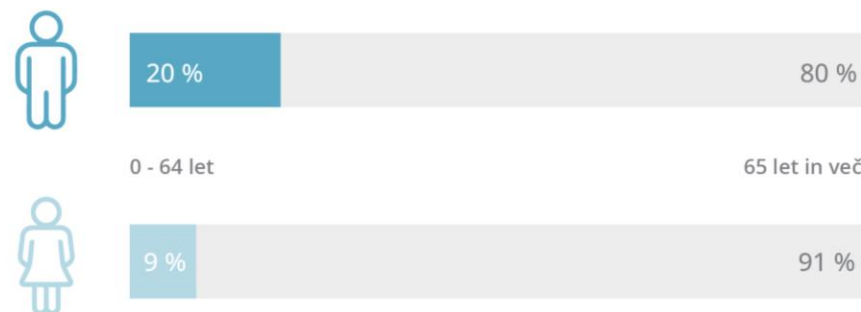
Bolezni srca in ožilja (bolezni obtočil) ter rak (neoplazme) predstavljajo vzrok za kar **60 %** vseh smrti prebivalcev Slovenije.

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

PREZGODNJA UMRLJIVOST

Pred 65 letom starosti je umrlo 3.253 oseb, 2 krat več moških kot žensk.

IZPOSTAVLJENO

COVID-19

Starostno specifične stopnje umrljivosti, povezane s covidom-19, so bile najvišje v višjih starostnih skupinah.

umrle osebe
2.539 †

SAMOMOR

Zaradi samomora je umrlo približno 4-krat več moških, kot žensk. Stopnja samomorilnosti narašča v višji starosti.

402 †

PADCI

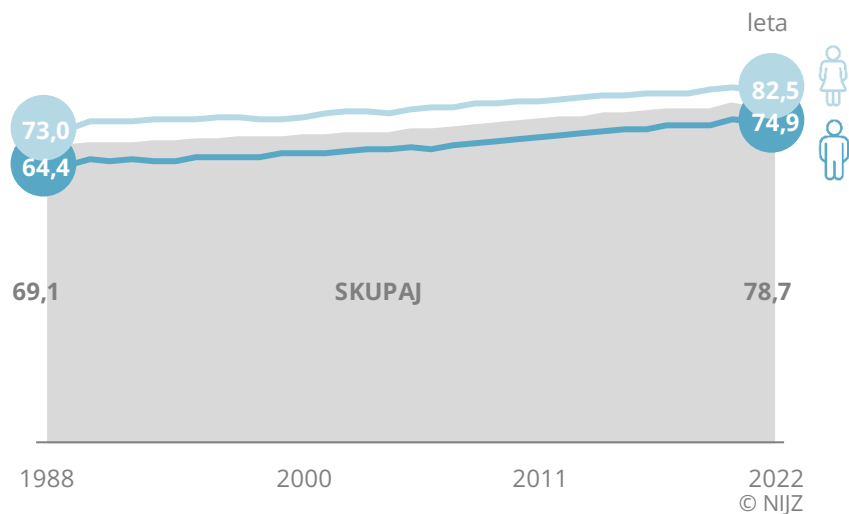
Padci so usodni predvsem v višjih starostnih skupinah, pogosteje pri ženskah.

1.231 †

2.1. Slika 2: **Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 1988–2022**

Umrli in povprečna starost

75 let

V letu 2022 je umrlo
22.492
 prebivalcev Slovenije.

Povprečna starost

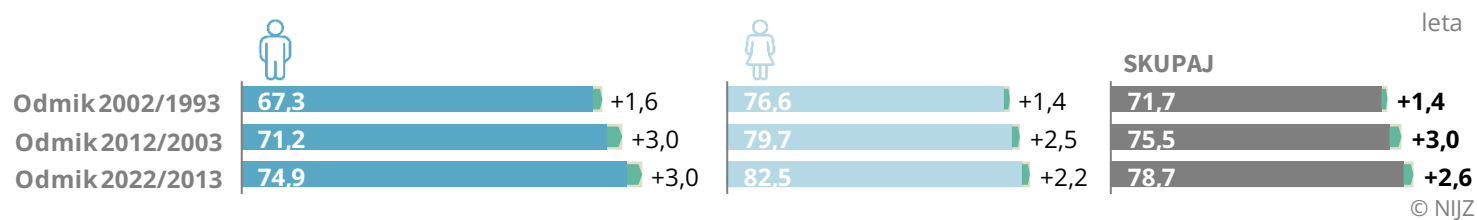

83 let

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Povprečna starost umrlih se je v zadnjem desetletju (2013–2022) zvišala za 2,6 let (pri moških za 3, pri ženskah za 2,2 leti).

2.1. Slika 3: **Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 2002 in odmik od 1993, 2012 in odmik od 2003, 2022 in odmik od 2013**

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 1: *Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2013–2022*

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število umrlih											
SKUPAJ	Moški	9.555	9.208	9.739	9.673	10.136	10.113	10.112	11.733	11.841	11.136
	Ženske	9.779	9.678	10.095	10.016	10.373	10.372	10.476	12.283	11.420	11.356
	SKUPAJ	19.334	18.886	19.834	19.689	20.509	20.485	20.588	24.016	23.261	22.492
0-64 let	Moški	2.705	2.478	2.590	2.487	2.398	2.294	2.265	2.280	2.454	2.215
	Ženske	1.191	1.097	1.127	1.079	1.141	1.091	1.023	1.003	1.035	1.037
	SKUPAJ	3.896	3.575	3.717	3.566	3.539	3.385	3.288	3.283	3.489	3.252
Stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev											
SKUPAJ	Moški	937,1	901,5	952,4	944,7	987,9	981,6	966,9	1.112,7	1.119,1	1.051,4
	Ženske	940,8	930,4	970,2	962,7	997,2	997,5	1.004,0	1.174,7	1.088,8	1.082,0
	SKUPAJ	938,9	916,1	961,4	953,8	992,6	989,6	985,4	1.143,6	1.104,0	1.066,6
0-64 let	Moški	308,9	283,9	298,3	288,1	278,9	267,5	261,3	262,2	283,1	256,6
	Ženske	143,9	133,1	137,4	132,3	140,7	135,5	127,2	125,2	129,5	130,3
	SKUPAJ	228,7	210,6	220,1	212,4	211,8	203,6	196,8	196,6	209,4	196,0
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev											
SKUPAJ	Moški	748,1	697,7	717,3	692,2	701,0	680,2	661,1	737,0	731,9	680,7
	Ženske	428,4	409,5	420,2	404,3	412,8	402,3	395,0	442,0	422,2	413,0
	SKUPAJ	569,2	536,3	552,2	533,5	537,6	525,5	517,0	575,5	563,1	535,8
0-64 let	Moški	251,1	226,0	238,0	229,5	218,0	210,3	207,9	209,2	224,0	204,1
	Ženske	114,5	104,2	106,6	102,8	108,0	102,5	95,8	95,8	98,4	98,7
	SKUPAJ	183,8	166,1	173,3	167,0	162,2	157,2	153,0	153,6	162,5	152,5

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

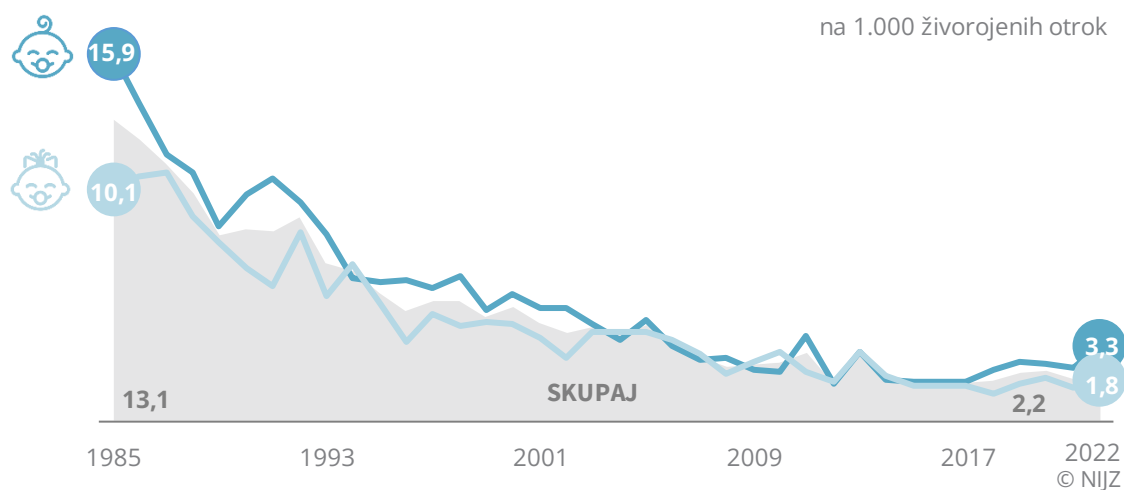

2.1. Tabela 2: **Umrli dojenčki** po spolu, Slovenija, 2013–2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število umrlih dojenčkov										
Dečki	32	19	18	20	21	22	25	24	22	29
Deklice	30	20	15	21	21	11	15	17	13	15
SKUPAJ	62	39	33	41	42	33	40	41	35	44
Umrli dojenčki na 1.000 živorojenih otrok										
Dečki	3,0	1,8	1,7	2,0	2,0	2,2	2,5	2,5	2,3	3,3
Deklice	3,0	2,0	1,5	2,1	2,2	1,2	1,6	1,9	1,4	1,8
SKUPAJ	3,0	1,9	1,6	2,1	2,1	1,7	2,1	2,2	1,9	2,5

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46) in Perinatalni informacijski sistem

2.1. Slika 4: **Umrli dojenčki** po spolu, Slovenija, 1985–2022

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46) in Perinatalni informacijski sistem

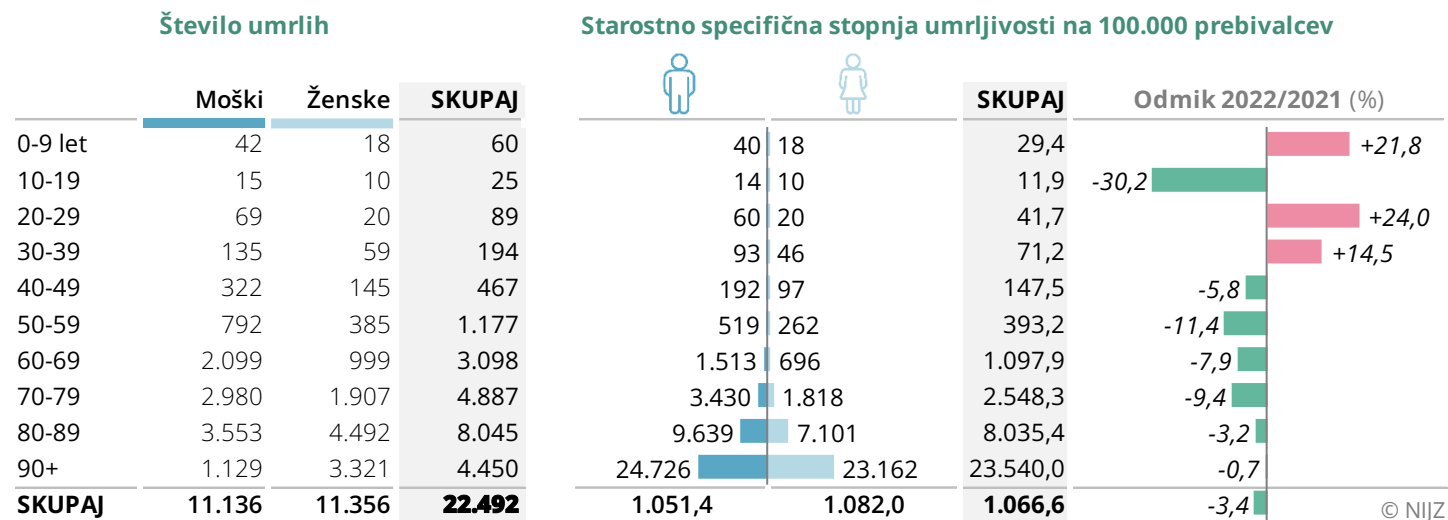
V zadnjem desetletju se v Sloveniji število umrlih dojenčkov zmanjšuje.

Stopnja umrljivosti dojenčkov je v Sloveniji ena od najnižjih v primerjavi z državami članicami Evropske unije.

V Sloveniji sta v letu 2022 v povprečju umrla 2,5 dojenčka na 1.000 živorojenih otrok, kar predstavlja 15 deklic in 29 dečkov.

2.1. Tabela 3: **Umrlj** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2022 beležimo upad stopnje umrljivosti. V primerjavi z letom 2021 se je znižala za 3,4 %.

Najvišje stopnje umrljivosti so v višjih starostnih skupinah, od 70 leta naprej.

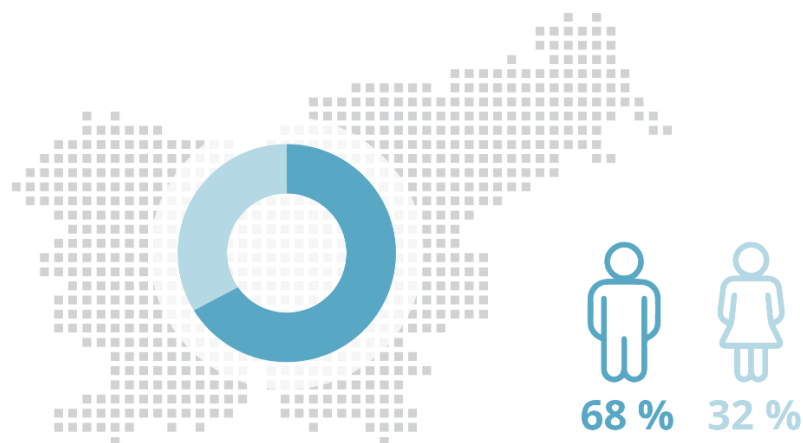
Odmiki od predhodnega leta v posameznih starostnih skupinah se vsako leto spreminjajo.

V letu 2022 je bil največji odmik od predhodnega leta v smeri upada v starostni skupini 10–19 let, v tej starostni skupini je tudi najmanj umrlih. Predvsem v višjih starostnih skupinah v letu 2022 opazujemo upad stopnje umrljivosti.

Najvišji odmik v porastu je v starostni skupini 20–29 let.

Pred 65. letom starosti je v Sloveniji umrlo **3.253 oseb** (14 % od vseh umrlih): **68 % moških** in **32 % žensk**.

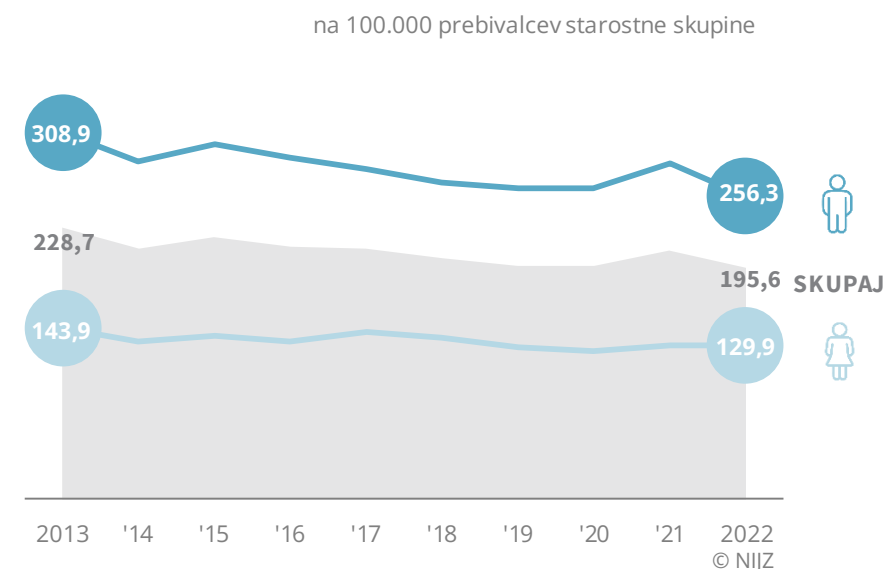

Vodilni vzroki prezgodnje umrljivosti so enaki pri obeh spolih

V letu 2022 je umrlo 3.253 prebivalcev Slovenije, ki so bili mlajši od 65 let. Delež takih smrti je pri moških višji kot pri ženskah. **V letu 2022 je prezgodaj umrlo več kot dvakrat več moških v primerjavi z ženskami** (2.215 moških in 1.038 žensk). Vrstni red vodilnih vzrokov prezgodnje umrljivosti se ni spremenil. **Na vrhu skupin vzrokov ostajajo neoplazme**, sledijo zunanji vzroki obolenosti, bolezni obtočil, nato ostali vzroki.

2.1. Slika 5: **Umrli 0–64 let** po spolu, Slovenija, 2013–2022

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Stopnja prezgodnje umrljivosti je od leta 2013 blago upadla.

2.1. Tabela 4: **Umrlji in stopnja umrljivosti** po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2022

Poglavje MKB-10-AM		Število umrlih			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.			
		Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ	
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	1.374	1.275	2.649	129,7	121,5	125,6
II.	Neoplazme	C00-D48	3.570	2.852	6.422	337,1	271,7	304,5
III.	Bolezni krvi in krvotvornih org. ter imunski odziv	D50-D89	8	20	28	0,8	1,9	1,3
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	185	170	355	17,5	16,2	16,8
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	322	99	421	30,4	9,4	20,0
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	422	673	1.095	39,8	64,1	51,9
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	-	-	-	-	-	-
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	-	-	-	-	-	-
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	2.946	4.174	7.120	278,1	397,7	337,6
X.	Bolezni dihal	J00-J99	344	345	689	32,5	32,9	32,7
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	425	381	806	40,1	36,3	38,2
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	1	4	5	0,1	0,4	0,2
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	31	47	78	2,9	4,5	3,7
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	26	87	113	2,5	8,3	5,4
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	-	-	-	-	-	-
XVI.	Nekatera stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	16	10	26	1,5	1,0	1,2
XVII.	Prirojene malformacije, deform. in kromos. nenorm.	Q00-Q99	27	13	40	2,5	1,2	1,9
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi, neuvr. drugje	R00-R99	348	229	577	32,9	21,8	27,4
XX.	Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	1.091	977	2.068	103,0	93,1	98,1
SKUPAJ			11.136	11.356	22.492	1.051,4	1.082,0	1.066,6

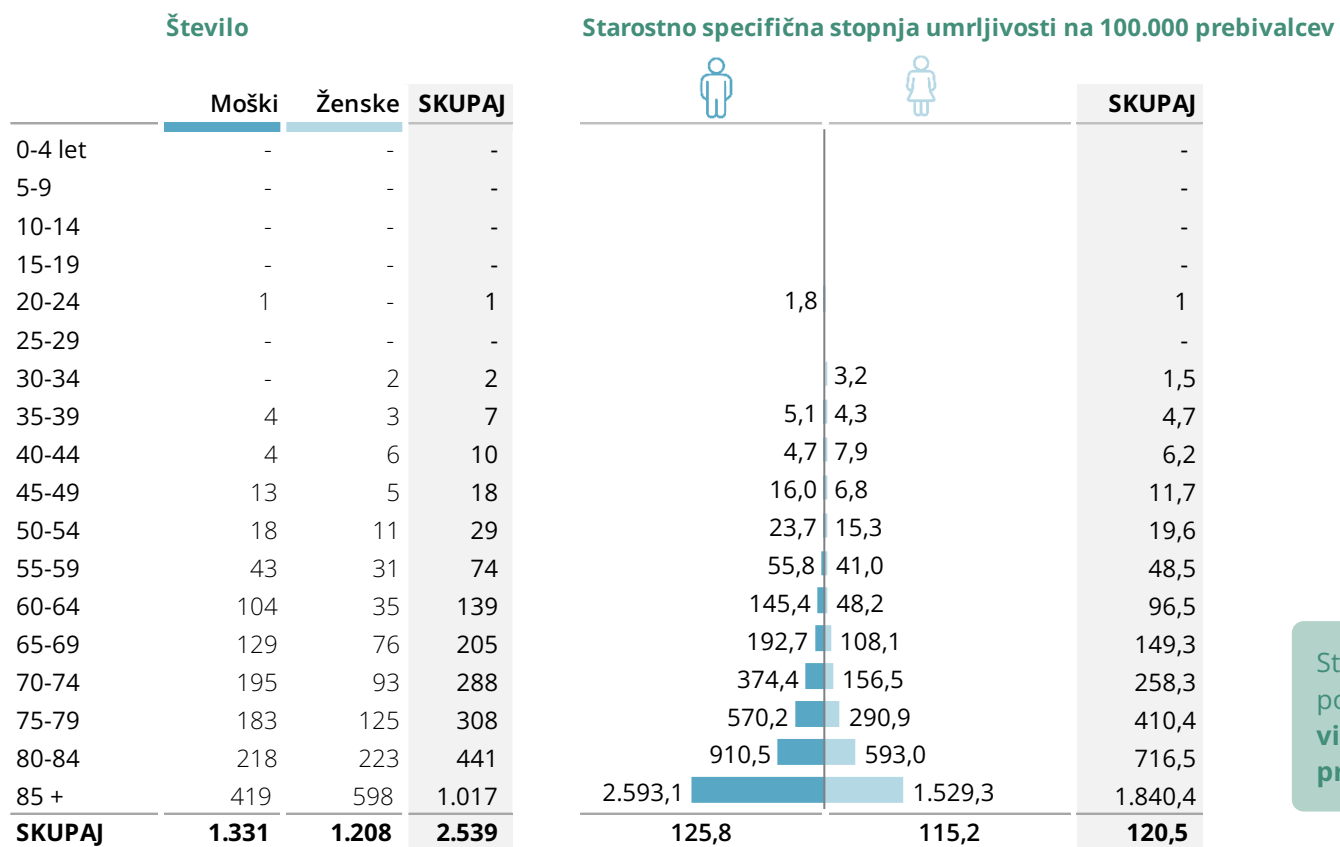
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2022 je pri obeh spolih še vedno visoko število umrlih zaradi nalezljivih bolezni (Poglavje MKB-10-AM, Nekate infekcijske in parazitarne bolezni) v primerjavi z letom 2019, ko je bilo pri moških 42 primerov smrti in pri ženskah 54.

Nalezljive bolezni so še vedno na tretjem mestu, za boleznimi obtočil in neoplazmami. Pri ženskah so vodilni vzrok smrti bolezni obtočil, pri moških pa neoplazme.

2.1. Tabela 5: **Umrli v povezavi s covidom-19, po spolu in starosti, Slovenija, 2022**

Starostno specifične stopnje umrljivosti, povezane s covidom-19, so bile najvišje v višjih starostnih skupinah, izrazito pa pri starosti 85 let in več.

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 6: **Umrlji v povezavi s covidom-19**, po spolu, primerjava med leti 2021 in 2022

Starostno specifična stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev

	2021	2022	Odmik 2022/2021 (%)		2021	2022	Odmik 2022/2021 (%)
0-4 let	-	-		0-4 let	-	-	
5-9	-	-		5-9	-	-	
10-14	-	-		10-14	-	-	
15-19	-	-		15-19	-	-	
20-24	-	1,9		20-24	-	-	
25-29	-	-		25-29	-	-	
30-34	-	-		30-34	1,6	3,3	+106,3
35-39	5,1	5,2	+2,0	35-39	2,9	4,4	+51,7
40-44	8,2	4,7	-42,7	40-44	4,0	8,0	+100,0
45-49	17,3	16,0	-7,5	45-49	8,2	6,8	-17,1
50-54	36,8	23,8	-35,3	50-54	13,9	15,4	+10,8
55-59	92,2	55,6	-39,7	55-59	25,1	40,9	+62,9
60-64	148,2	146,0	-1,5	60-64	67,5	48,4	-28,3
65-69	267,4	191,1	-28,5	65-69	125,1	107,3	-14,2
70-74	531,9	370,6	-30,3	70-74	213,7	155,0	-27,5
75-79	825,8	560,9	-32,1	75-79	356,1	286,5	-19,5
80-84	1.424,2	904,8	-36,5	80-84	662,1	595,5	-10,1
85 +	2.686,0	2.537,4	-5,5	85 +	1.608,6	1.514,3	-5,9
SKUPAJ	163,1	125,8	-22,9	SKUPAJ	127,4	115,1	-9,7

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2022 je bilo 2.539 smrti povezanih s covidom-19, kar je 523 smrti manj kot leta 2021. Več smrti povezanih s covidom-19 je bilo pri moških.

2.1. Tabela 7: *Umrlji po vrsti poškodbe, zastrupitvah in nekaterih drugih posledicah zunanjih vzrokov (MKB-10-AM, poglavje XIX) in po spolu, Slovenija, 2022*

Poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov po MKB-10-AM		Število umrlih		SKUPAJ
		Moški	Ženske	
Poškodbe glave	S00-S09	155	106	261
Poškodbe vratu	S10-S19	14	16	30
Poškodbe prsnega koša	S20-S29	16	30	46
Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S30-S39	34	67	101
Poškodbe rame in nadlakti	S40-S49	1	6	7
Poškodbe komolca in podlakti	S50-S59	1	5	6
Poškodbe zapestja in roke	S60-S69	2	-	2
Poškodbe kolka in stegna	S70-S79	217	431	648
Poškodbe kolena in goleni	S80-S89	1	16	17
Poškodbe skočnega sklepa in stopala	S90-S99	-	1	1
Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij	T00-T07	157	103	260
Poškodbe na neopredeljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T08-T14	-	-	-
Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T15-T19	13	16	29
Opekline in korozije (kemične opekline)	T20-T32	12	2	14
Ozeblina	T33-T35	-	-	-
Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T36-T50	64	44	108
Toksični učinki snovi predvsem nemedicinskega izvora	T51-T65	74	18	92
Drugi in neopredeljeni učinki zunanjih vzrokov	T66-T78	153	52	205
Določeni zgodnji zapleti poškodbe	T79	-	-	-
Zapleti kirurške in medicinske oskrbe, ki niso uvrščeni drugje	T80-T88	34	24	58
Kasne posledice po poškodbah, zastrupitvah in po drugih posledicah zunanjih vzrokov	T90-T98	32	24	56
SKUPAJ		980	961	1.941

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 8: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti¹⁾ zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2022

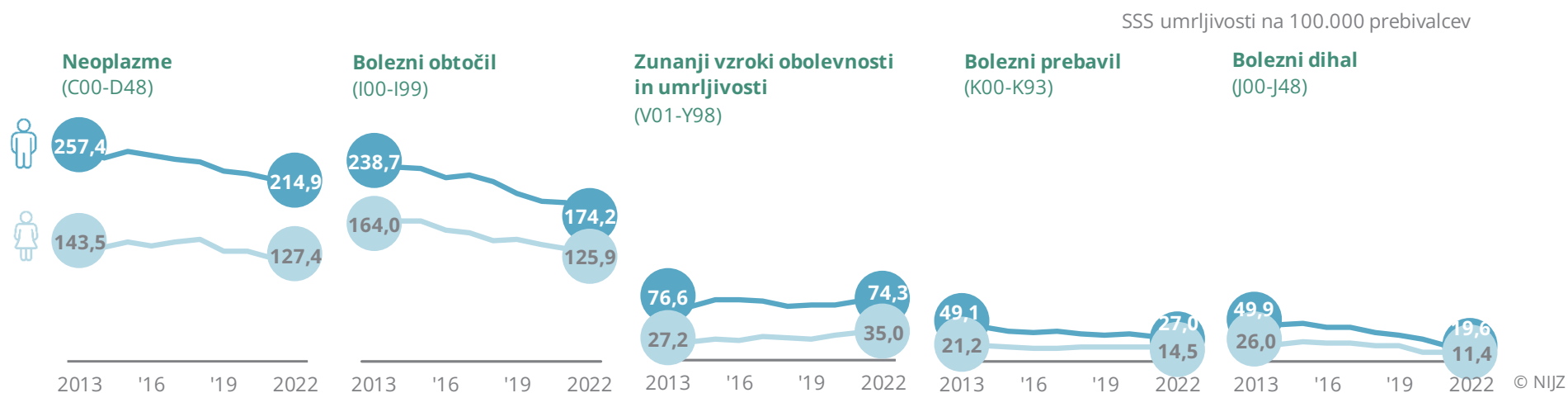
¹⁾ SSS umrljivosti - vse starostne skupine
Vir: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Starost ne vpliva na vrstni red najpogostejših skupin bolezni. V Sloveniji, tako kot v drugih razvitih državah se stopnji dveh glavnih vzrokov smrti v zadnjih letih izenačujeta.

Glede na spol se vrstni red letos ne razlikuje: **starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem je pri moških in ženskah na prvem mestu.**

Vzroki smrti MKB-10-AM »Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni« so še vedno (v primerjavi z zaporedjem let 2021 in 2020) na 3. mestu, pred »Zunanjimi vzroki obolevnosti in umrljivosti« ter »Bolezni prebavil«.

2.1. Slika 6: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2013–2022

Vir: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 9: Umrlji in stopnja umrljivosti po zunanjih vzrokih obolenosti in umrljivost (MKB-10-AM, poglavje XX) po spolu, Slovenija, 2022

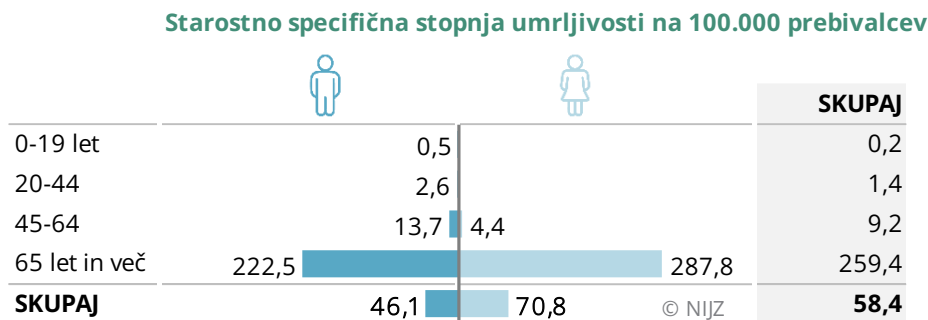
Zunanji vzroki obolenosti in umrljivost po MKB-10-AM		Št. umrlih			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.		
		Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V01-V09	12	7	19	1,1	0,7	0,9
Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V10-V19	11	3	14	1,0	0,3	0,7
Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V20-V29	17	3	20	1,6	0,3	0,9
Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V30-V39	1	1	2	0,1	0,1	0,1
Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40-V49	24	5	29	2,3	0,5	1,4
Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V50-V59	1	-	1	0,1	-	0,0
Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V60-V69	4	-	4	0,4	-	0,2
Druge nezgode med transportom po kopnem	V80-V89	9	1	10	0,8	0,1	0,5
Padci	W00-W19	488	743	1.231	46,1	70,8	58,4
Izpostavljenost neživim mehaničnim silam	W20-W49	22	7	29	2,1	0,7	1,4
Naključna utopitev in potopitev	W65-W74	12	7	19	1,1	0,7	0,9
Druga naključna ogrožanja dihanja	W75-W84	14	17	31	1,3	1,6	1,5
Izpostavljenost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	W85-W99	3	1	4	0,3	0,1	0,2
Izpostavljenost dimu, ognju in plamenom	X00-X09	14	-	14	1,3	-	0,7
Stik z vročino in vročimi snovmi	X10-X19	4	1	5	0,4	0,1	0,2
Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X20-X29	3	-	3	0,3	-	0,1
Izpostavljenost naravnim silam	X30-X39	13	11	24	1,2	1,0	1,1
Naključna izpostavljenost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X40-X49	23	11	34	2,2	1,0	1,6
Naključna izpostavljenost drugim in neopredeljenim dejavnikom	X58-X59	1	-	1	0,1	-	0,0
Namerna samopoškodba	X60-X84	321	81	402	30,3	7,7	19,1
Napad	X85-Y09	10	9	19	0,9	0,9	0,9
Dogodek nedoločenega namena	Y10-Y34	11	-	11	1,0	-	0,5
Droge, zdravila in biološke snovi, uporabljene pri zdravljenju	Y40-Y59	11	24	35	1,0	2,3	1,7
Kirurški, drugi medicinski postopki kot vzrok za nenormalno reakcijo ... ¹⁾	Y83-Y84	34	25	59	3,2	2,4	2,8
Kasne posledice (sekvele) zunanjih vzrokov obolenosti in umrljivosti	Y85-Y89	28	20	48	2,6	1,9	2,3
SKUPAJ		1.091	977	2.068	103,0	93,1	98

¹⁾ pacienta, kasnejši zaplet

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 10: **Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022**

Z daljšanjem življenjske dobe se povečuje tudi število poškodb v višji starosti. Poškodbe so pretežno posledica padcev, zato so ti v zadnjih letih postali vzrok za največji delež smrti pri nezgodah.

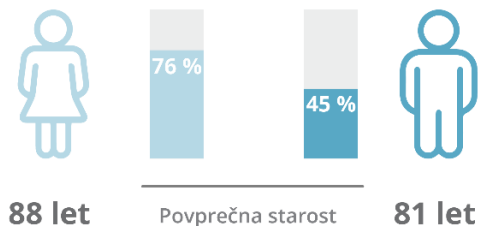
V letu 2022 je zaradi posledic padcev umrlo 1.231 ljudi, 488 moških (46/100.000 moških) in 743 žensk (71/100.000 žensk).

¹⁾ Kode W00-W19 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Padci

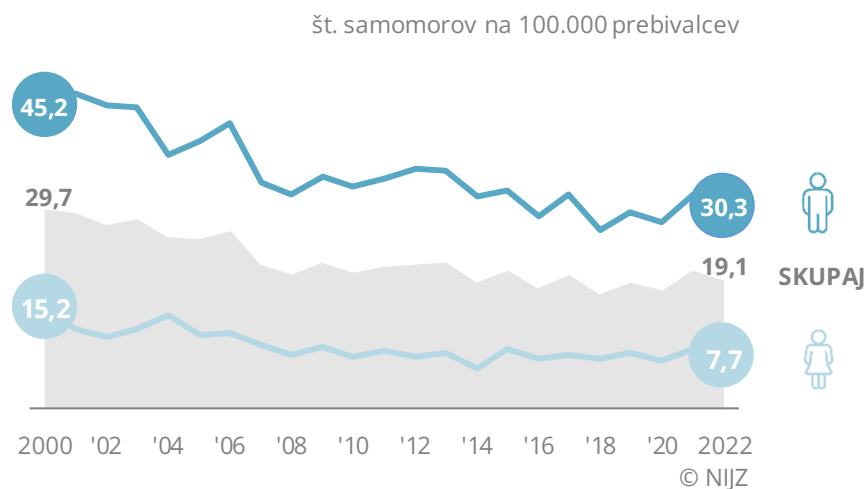
Usodni predvsem v višjih starostnih skupinah, **pogostejši pri ženskah**, kot pri moških.

60 % vseh smrti zaradi zunanjih vzrokov

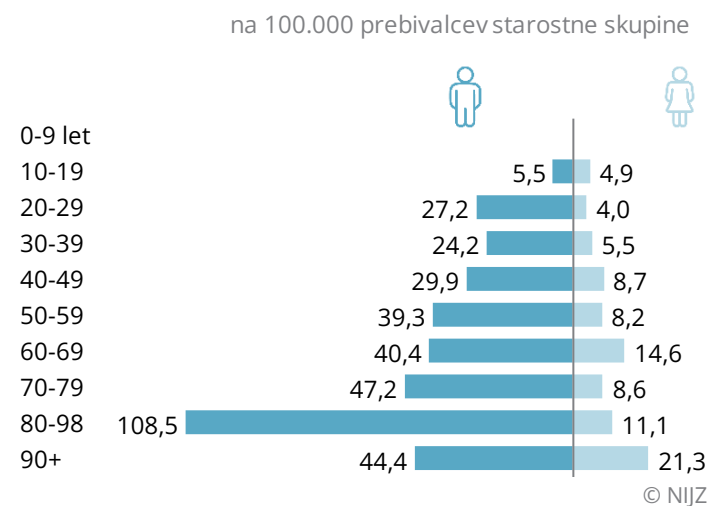

2.1. Slika 7: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) pospolu, Slovenija, 2000–2022**

¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Slika 8: **Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022**

¹⁾ Kode X60-X84, X870-W19 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2022 sta v Sloveniji zaradi samomora umrli 402 osebi, to je 30 oseb manj kot v predhodnem letu. Približno **štirikrat več** je smrti zaradi **samomora moških (321) kot žensk (81)**.

Samomorilni količnik v posameznih letih niha, v primerjavi z letom 2020 je nekoliko višji (2022-19,1; 2021-20,5).

Najvišje starostno specifične stopnje umrljivosti zaradi samomorov so v višjih starostnih skupinah prebivalstva.

REGIONALNE PRIMERJAVE

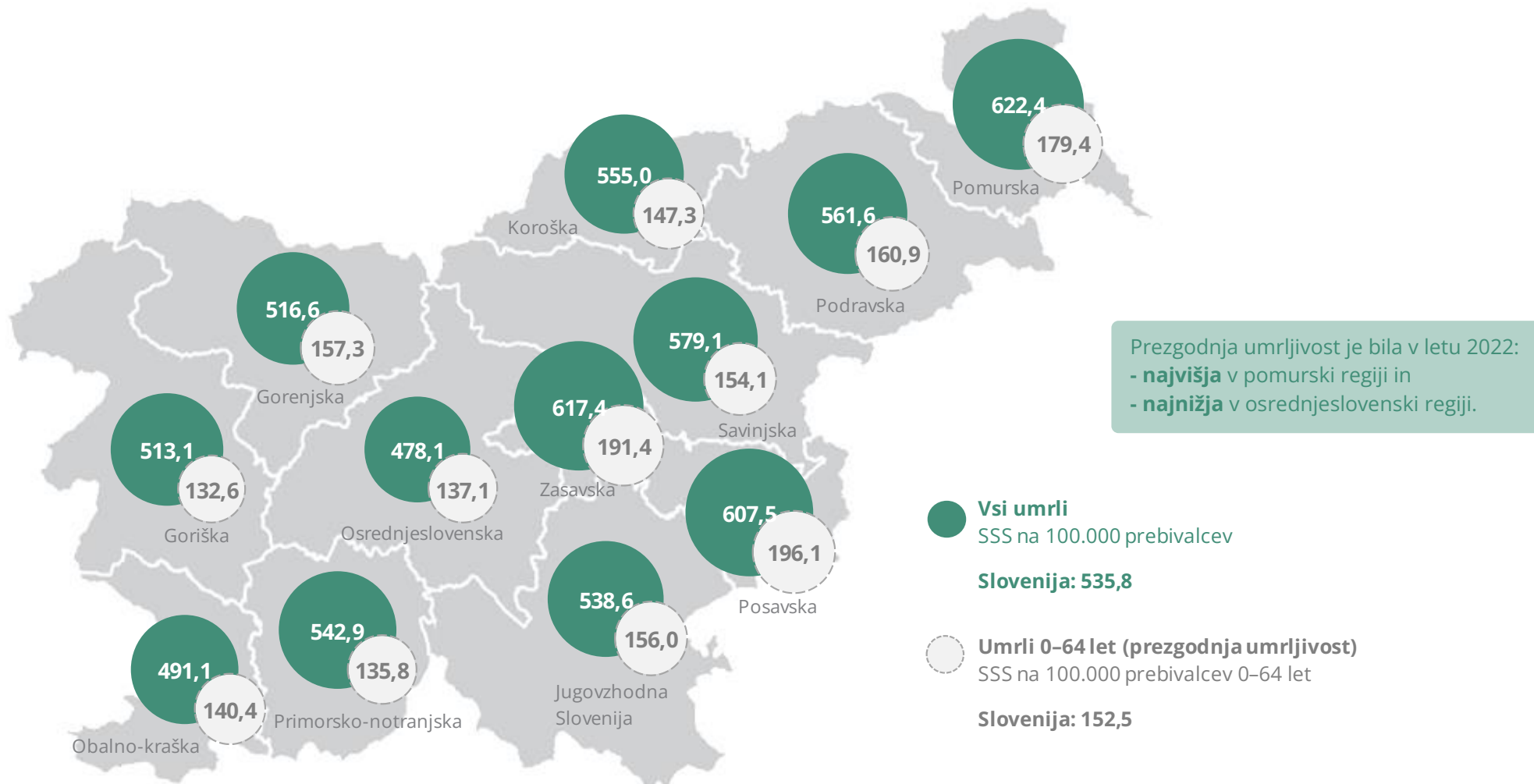
2.1. Tabela 11: *Umrli in stopnja umrljivosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022*

		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število umrlih														
SKUPAJ	Moški	794	1.814	405	1.441	336	446	738	2.421	1.107	308	686	640	11.136
	Ženske	711	1.872	391	1.410	371	479	777	2.629	1.083	310	723	600	11.356
SKUPAJ		1.505	3.686	796	2.851	707	925	1.515	5.050	2.190	618	1.409	1.240	22.492
0-64 let	Moški	154	363	75	298	78	103	171	469	220	44	115	125	2.215
	Ženske	69	187	33	114	40	54	64	254	103	28	43	48	1.037
SKUPAJ		223	550	108	412	118	157	235	723	323	72	158	173	3.252
Stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev														
SKUPAJ	Moški	1.398,5	1.092,8	1.132,1	1.094,9	1.180,4	1.161,6	988,2	879,4	1.046,2	1.122,3	1.147,3	1.082,4	1.051,4
	Ženske	1.239,0	1.156,5	1.121,2	1.104,2	1.302,8	1.282,3	1.082,9	933,7	1.032,1	1.194,3	1.237,8	1.011,8	1.082,0
SKUPAJ		1.318,3	1.124,3	1.126,7	1.099,5	1.241,6	1.221,1	1.034,6	906,9	1.039,2	1.157,3	1.192,0	1.047,1	1.066,6
0-64 let	Moški	346,5	269,6	262,9	276,7	340,1	332,8	277,1	204,4	254,3	199,6	243,3	265,4	256,6
	Ženske	165,7	154,4	126,2	117,1	188,9	192,9	115,7	115,8	129,0	143,5	101,1	109,1	130,3
SKUPAJ		259,0	215,1	197,5	200,9	267,5	266,4	200,8	161,1	194,2	173,3	175,9	189,9	196,0
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev														
SKUPAJ	Moški	843,9	702,3	698,4	748,6	760,9	747,1	685,6	595,7	667,9	665,4	652,1	650,3	680,7
	Ženske	442,4	445,6	432,5	436,4	492,4	487,0	403,2	380,8	387,3	437,5	393,6	359,7	413,0
SKUPAJ		622,4	561,6	555,0	579,1	617,4	607,5	538,6	478,1	516,6	542,9	513,1	491,1	535,8
0-64 let	Moški	245,3	206,3	196,8	218,7	253,2	253,0	222,0	176,1	214,4	162,4	184,7	195,1	204,1
	Ženske	111,2	113,4	95,6	86,4	126,2	135,4	84,2	97,7	98,0	106,0	76,7	83,6	98,7
SKUPAJ		179,4	160,9	147,3	154,1	191,4	196,1	156,0	137,1	157,3	135,8	132,6	140,4	152,5

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Slika 9: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti po statističnih regijah, Slovenija, 2022*

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 12: **Umrlji** po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
0-9 let	Moški	2	5	-	9	1	1	2	12	6	2	1	1	42
	Ženske	-	-	-	2	-	1	3	8	1	1	-	2	18
	SKUPAJ	2	5	-	11	1	2	5	20	7	3	1	3	60
10-19	Moški	-	2	-	3	-	2	-	3	3	-	1	1	15
	Ženske	-	3	-	2	-	-	-	3	2	-	-	-	10
	SKUPAJ	-	5	-	5	-	2	-	6	5	-	1	1	25
20-29	Moški	4	7	4	7	4	5	10	13	6	4	2	3	69
	Ženske	2	3	2	1	-	1	1	5	2	-	3	-	20
	SKUPAJ	6	10	6	8	4	6	11	18	8	4	5	3	89
30-39	Moški	6	21	5	22	3	5	10	24	19	2	14	4	135
	Ženske	5	13	2	7	2	2	1	14	6	2	4	1	59
	SKUPAJ	11	34	7	29	5	7	11	38	25	4	18	5	194
40-49	Moški	22	49	9	37	14	15	25	78	36	5	13	19	322
	Ženske	6	32	6	17	7	5	6	39	10	4	2	11	145
	SKUPAJ	28	81	15	54	21	20	31	117	46	9	15	30	467
50-59	Moški	55	137	29	105	21	34	60	178	75	11	41	46	792
	Ženske	22	74	16	43	13	24	21	89	37	9	19	18	385
	SKUPAJ	77	211	45	148	34	58	81	267	112	20	60	64	1.177
60-69	Moški	175	332	76	301	77	86	144	409	187	56	128	128	2.099
	Ženske	70	176	31	115	46	45	73	209	98	28	63	45	999
	SKUPAJ	245	508	107	416	123	131	217	618	285	84	191	173	3.098

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

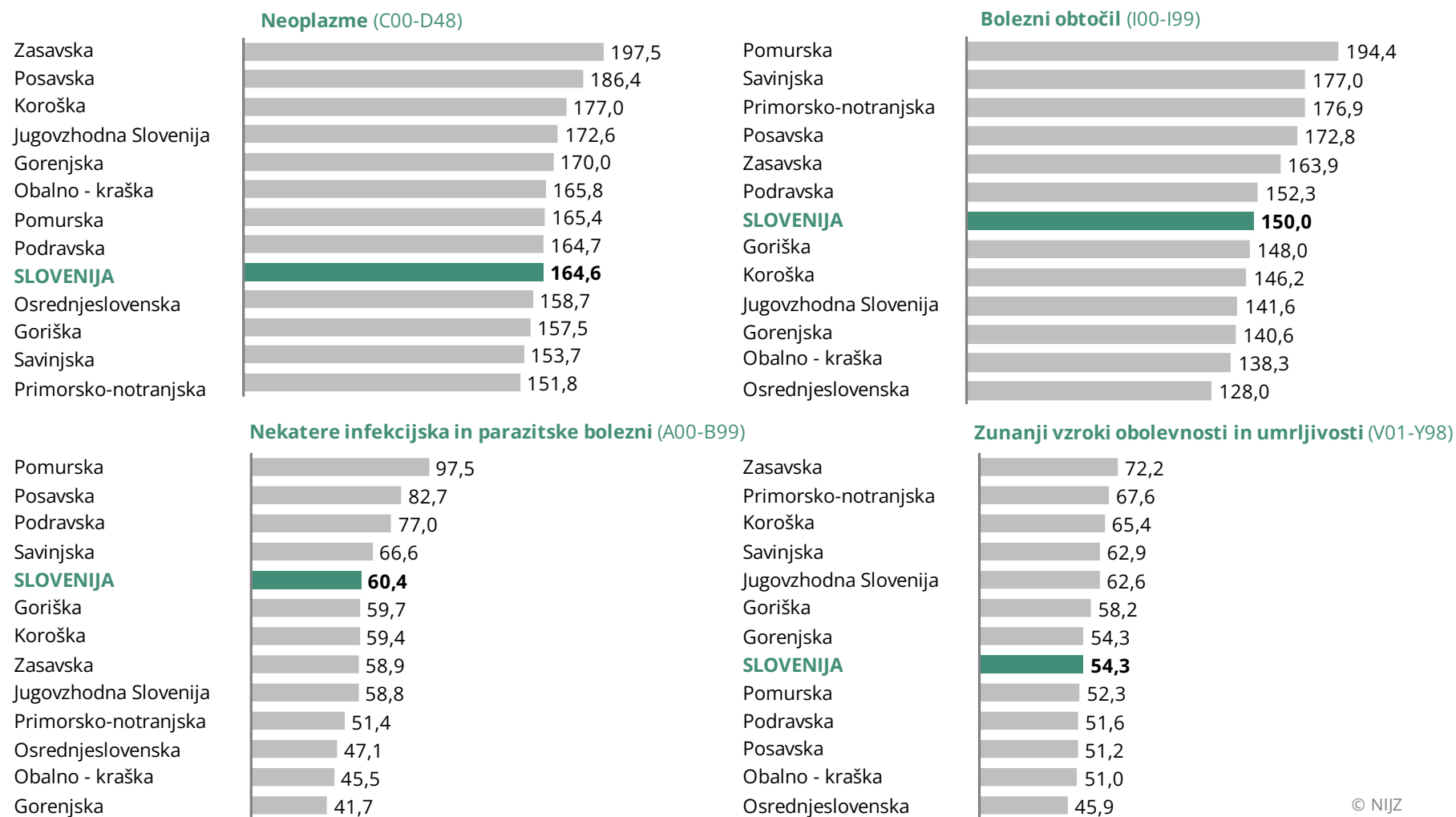
		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
70-79	Moški	257	531	113	396	92	124	187	601	283	74	163	159	2.980
	Ženske	125	349	71	274	58	91	103	418	166	52	106	94	1.907
	SKUPAJ	382	880	184	670	150	215	290	1.019	449	126	269	253	4.887
80-89	Moški	207	570	133	442	99	147	240	808	348	120	231	208	3.553
	Ženske	313	746	145	570	135	185	338	1.009	412	118	282	239	4.492
	SKUPAJ	520	1.316	278	1.012	234	332	578	1.817	760	238	513	447	8.045
90+	Moški	66	160	36	119	25	27	60	295	144	34	92	71	1.129
	Ženske	168	476	118	379	110	125	231	835	349	96	244	190	3.321
	SKUPAJ	234	636	154	498	135	152	291	1.130	493	130	336	261	4.450

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Slika 10: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah, Slovenija, 2022*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 13: **Umrlj** po poglavjih MKB-10-AM, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA	
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	M	141	276	56	163	32	72	87	267	98	38	83	61	1.374
			Ž	105	255	33	169	39	63	88	257	94	29	80	63	1.275
	SKUPAJ			246	531	89	332	71	135	175	524	192	67	163	124	2.649
II.	Neoplazme	C00-D48	M	227	574	137	404	107	144	248	791	373	84	242	239	3.570
			Ž	150	445	102	316	106	115	205	746	290	77	155	145	2.852
	SKUPAJ			377	1.019	239	720	213	259	453	1.537	663	161	397	384	6.422
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter imunski odziv	D50-D89	M	1	-	-	1	-	-	1	2	1	-	1	1	8
			Ž	-	4	-	2	1	1	1	6	2	-	-	3	20
	SKUPAJ			1	4	-	3	1	1	2	8	3	-	1	4	28
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	12	30	7	27	7	2	9	38	24	8	12	9	185
			Ž	11	29	2	27	9	4	8	46	12	4	10	8	170
	SKUPAJ			23	59	9	54	16	6	17	84	36	12	22	17	355
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	20	50	9	44	15	10	28	76	32	4	14	20	322
			Ž	6	19	9	9	3	1	4	28	8	3	7	2	99
	SKUPAJ			26	69	18	53	18	11	32	104	40	7	21	22	421
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	M	22	62	11	53	14	12	25	115	55	12	24	17	422
			Ž	35	110	29	83	15	20	42	176	77	19	42	25	673
	SKUPAJ			57	172	40	136	29	32	67	291	132	31	66	42	1.095
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SKUPAJ			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Ostrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
VIII. Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Bolezni obtočil	I00-I99	M	222	462	94	424	88	121	173	649	278	92	177	166	2.946
		Ž	293	648	143	537	124	181	276	907	423	125	285	232	4.174
SKUPAJ			515	1.110	237	961	212	302	449	1.556	701	217	462	398	7.120
X. Bolezni dihal	J00-J99	M	23	61	17	46	12	12	20	60	38	11	23	21	344
		Ž	23	72	18	44	17	8	19	58	26	9	28	23	345
SKUPAJ			46	133	35	90	29	20	39	118	64	20	51	44	689
XI. Bolezni prebavil	K00-K93	M	36	81	18	66	9	17	34	71	42	9	20	22	425
		Ž	19	66	13	54	14	22	26	81	35	5	27	19	381
SKUPAJ			55	147	31	120	23	39	60	152	77	14	47	41	806
XII. Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		Ž	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4
SKUPAJ			-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	5
XIII. Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	M	3	7	2	5	-	-	2	4	6	-	2	-	31
		Ž	3	8	1	5	3	1	2	11	5	2	3	3	47
SKUPAJ			6	15	3	10	3	1	4	15	11	2	5	3	78
XIV. Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	1	4	1	6	2	1	1	6	2	-	1	1	26
		Ž	3	10	1	14	4	5	4	22	12	2	4	6	87
SKUPAJ			4	14	2	20	6	6	5	28	14	2	5	7	113

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVI. Nekatera stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	-	2	-	2	-	-	1	6	3	1	-	1	16
		Ž	-	-	-	1	-	-	1	6	1	-	-	1	10
SKUPAJ			-	2	-	3	-	-	2	12	4	1	-	2	26
XVII. Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	M	-	3	3	5	-	-	1	8	4	2	1	-	27
		Ž	-	1	-	1	1	-	1	3	4	1	1	-	13
SKUPAJ			-	4	3	6	1	-	2	11	8	3	2	-	40
XVIII. Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi nevrščeni drugje	R00-R99	M	25	52	4	36	12	18	25	96	35	10	9	26	348
		Ž	18	39	4	27	1	23	20	64	17	2	5	9	229
SKUPAJ			43	91	8	63	13	41	45	160	52	12	14	35	577
XX. Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	M	61	150	46	159	38	37	83	232	116	37	77	55	1.091
		Ž	45	164	35	121	34	35	80	218	77	32	75	61	977
SKUPAJ			106	314	81	280	72	72	163	450	193	69	152	116	2.068
SKUPAJ poglavja MKB-10		M	794	1.814	405	1.441	336	446	738	2.421	1.107	308	686	640	11.136
		Ž	711	1.872	391	1.410	371	479	777	2.629	1.083	310	723	600	11.356
SKUPAJ			1.505	3.686	796	2.851	707	925	1.515	5.050	2.190	618	1.409	1.240	22.492

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 14: **Stopnja umrljivosti** po poglavjih MKB-10-AM, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
I. Nekaterne infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	M	248,3	166,3	156,5	123,8	112,4	187,5	116,5	97,0	92,6	138,5	138,8	103,2	129,7
		Ž	183,0	157,5	94,6	132,3	136,9	168,7	122,6	91,3	89,6	111,7	137,0	106,2	121,5
	SKUPAJ	215,5	162,0	126,0	128,0	124,7	178,2	119,5	94,1	91,1	125,5	137,9	104,7	125,6	
II. Neoplazme	C00-D48	M	399,8	345,8	383,0	307,0	375,9	375,1	332,1	287,3	352,5	306,1	404,7	404,2	337,1
		Ž	261,4	274,9	292,5	247,5	372,2	307,9	285,7	265,0	276,4	296,6	265,4	244,5	271,7
	SKUPAJ	330,2	310,8	338,3	277,7	374,1	341,9	309,4	276,0	314,6	301,5	335,9	324,3	304,5	
III. Bolezni krvi in org. ter imunski odziv	D50-D89	M	1,8	-	-	0,8	-	-	1,3	0,7	0,9	-	1,7	1,7	0,8
		Ž	-	2,5	-	1,6	3,5	2,7	1,4	2,1	1,9	-	-	5,1	1,9
	SKUPAJ	0,9	1,2	-	1,2	1,8	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	-	0,8	3,4	1,3
IV. Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	21,1	18,1	19,6	20,5	24,6	5,2	12,1	13,8	22,7	29,2	20,1	15,2	17,5
		Ž	19,2	17,9	5,7	21,1	31,6	10,7	11,1	16,3	11,4	15,4	17,1	13,5	16,2
	SKUPAJ	20,1	18,0	12,7	20,8	28,1	7,9	11,6	15,1	17,1	22,5	18,6	14,4	16,8	
V. Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	35,2	30,1	25,2	33,4	52,7	26,0	37,5	27,6	30,2	14,6	23,4	33,8	30,4
		Ž	10,5	11,7	25,8	7,0	10,5	2,7	5,6	9,9	7,6	11,6	12,0	3,4	9,4
	SKUPAJ	22,8	21,0	25,5	20,4	31,6	14,5	21,9	18,7	19,0	13,1	17,8	18,6	20,0	
VI. Bolezni živčevja	G00-G99	M	38,7	37,4	30,7	40,3	49,2	31,3	33,5	41,8	52,0	43,7	40,1	28,8	39,8
		Ž	61,0	68,0	83,2	65,0	52,7	53,5	58,5	62,5	73,4	73,2	71,9	42,2	64,1
	SKUPAJ	49,9	52,5	56,6	52,4	50,9	42,2	45,8	52,3	62,6	58,1	55,8	35,5	51,9	
VII. Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SKUPAJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
VIII. Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SKUPAJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA	
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	M	391,0	278,3	262,8	322,2	309,2	315,2	231,7	235,7	262,7	335,2	296,0	280,8	278,1
			Ž	510,6	400,3	410,0	420,5	435,4	484,5	384,7	322,1	403,1	481,6	487,9	391,2	397,7
	SKUPAJ		451,1	338,6	335,5	370,6	372,3	398,7	306,6	279,4	332,6	406,4	390,9	336,1	337,6	
X.	Bolezni dihal	J00-J99	M	40,5	36,7	47,5	35,0	42,2	31,3	26,8	21,8	35,9	40,1	38,5	35,5	32,5
			Ž	40,1	44,5	51,6	34,5	59,7	21,4	26,5	20,6	24,8	34,7	47,9	38,8	32,9
	SKUPAJ		40,3	40,6	49,5	34,7	50,9	26,4	26,6	21,2	30,4	37,5	43,1	37,2	32,7	
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	M	63,4	48,8	50,3	50,1	31,6	44,3	45,5	25,8	39,7	32,8	33,4	37,2	40,1
			Ž	33,1	40,8	37,3	42,3	49,2	58,9	36,2	28,8	33,4	19,3	46,2	32,0	36,3
	SKUPAJ		48,2	44,8	43,9	46,3	40,4	51,5	41,0	27,3	36,5	26,2	39,8	34,6	38,2	
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,7	0,1	
			Ž	-	1,2	2,9	-	-	-	-	-	-	-	1,7	0,4	
	SKUPAJ		-	0,6	1,4	-	-	-	-	-	-	-	0,8	0,8	0,2	
XIII.	Bolezni mišičnoskelet. sistema in veziva	M00-M99	M	5,3	4,2	5,6	3,8	-	-	2,7	1,5	5,7	-	3,3	2,9	
			Ž	5,2	4,9	2,9	3,9	10,5	2,7	2,8	3,9	4,8	7,7	5,1	5,1	4,5
	SKUPAJ		5,3	4,6	4,2	3,9	5,3	1,3	2,7	2,7	5,2	3,7	4,2	2,5	3,7	
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	1,8	2,4	2,8	4,6	7,0	2,6	1,3	2,2	1,9	-	1,7	1,7	2,5
			Ž	5,2	6,2	2,9	11,0	14,0	13,4	5,6	7,8	11,4	7,7	6,8	10,1	8,3
	SKUPAJ		3,5	4,3	2,8	7,7	10,5	7,9	3,4	5,0	6,6	3,7	4,2	5,9	5,4	
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	SKUPAJ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	-	1,2	-	1,5	-	-	1,3	2,2	2,8	3,6	-	1,7	1,5
			Ž	-	-	-	0,8	-	-	1,4	2,1	1,0	-	-	1,7	1,0
	SKUPAJ		-	0,6	-	1,2	-	-	1,4	2,2	1,9	1,9	-	1,7	1,2	

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalnoкраška	SLOVENIJA
XVII. Prirojene malfor., in kromos. nenorm.	Q00-Q99	M	-	1,8	8,4	3,8	-	-	1,3	2,9	3,8	7,3	1,7	-	2,5
		Ž	-	0,6	-	0,8	3,5	-	1,4	1,1	3,8	3,9	1,7	-	1,2
	SKUPAJ		-	1,2	4,2	2,3	1,8	-	1,4	2,0	3,8	5,6	1,7	-	1,9
XVIII. Simptomi, znaki, izvidi, nevrščeni	R00-R99	M	44,0	31,3	11,2	27,4	42,2	46,9	33,5	34,9	33,1	36,4	15,1	44,0	32,9
		Ž	31,4	24,1	11,5	21,1	3,5	61,6	27,9	22,7	16,2	7,7	8,6	15,2	21,8
	SKUPAJ		37,7	27,8	11,3	24,3	22,8	54,1	30,7	28,7	24,7	22,5	11,8	29,6	27,4
XX. Zunanji vzroki obolev. in umrljivosti	V01-Y98	M	107,4	90,4	128,6	120,8	133,5	96,4	111,1	84,3	109,6	134,8	128,8	93,0	103,0
		Ž	78,4	101,3	100,4	94,8	119,4	93,7	111,5	77,4	73,4	123,3	128,4	102,9	93,1
	SKUPAJ		92,8	95,8	114,7	108,0	126,4	95,1	111,3	80,8	91,6	129,2	128,6	98,0	98,1
SKUPAJ poglavja MKB-10		M	1.398,5	1.092,8	1.132,1	1.094,9	1.180,4	1.161,6	988,2	879,4	1.046,2	1.122,3	1.147,3	1.082,4	1.051,4
		Ž	1.252,3	1.156,5	1.121,2	1.104,2	1.302,8	1.282,3	1.082,9	933,7	1.032,1	1.194,3	1.237,8	1.011,8	1.082,0
	SKUPAJ		1.318,3	1.124,3	1.126,7	1.099,5	1.241,6	1.221,1	1.034,6	906,9	1.039,2	1.157,3	1.192,0	1.047,1	1.066,6

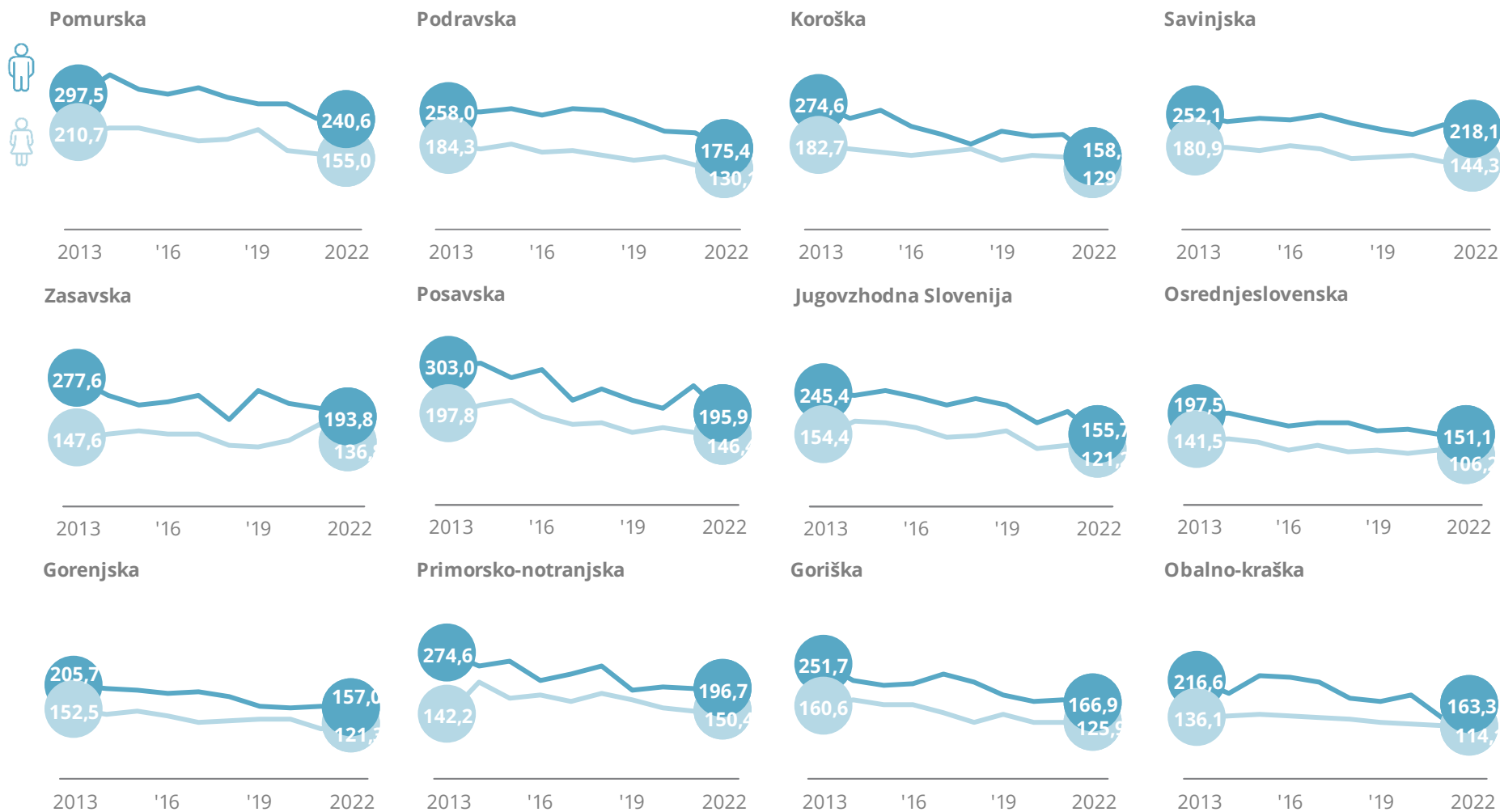
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V Sloveniji je bila stopnja umrljivosti v letu 2022 najvišja zaradi bolezni obtočil, 338 na 100.000 prebivalcev, najvišja stopnja je v pomurski (451 na 100.000 prebivalcev) in najnižja v osrednjeslovenski regiji (279 na 100.000 prebivalcev).

2.1. Slika 11: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi bolezni obtočil (100-199) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013–2022*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

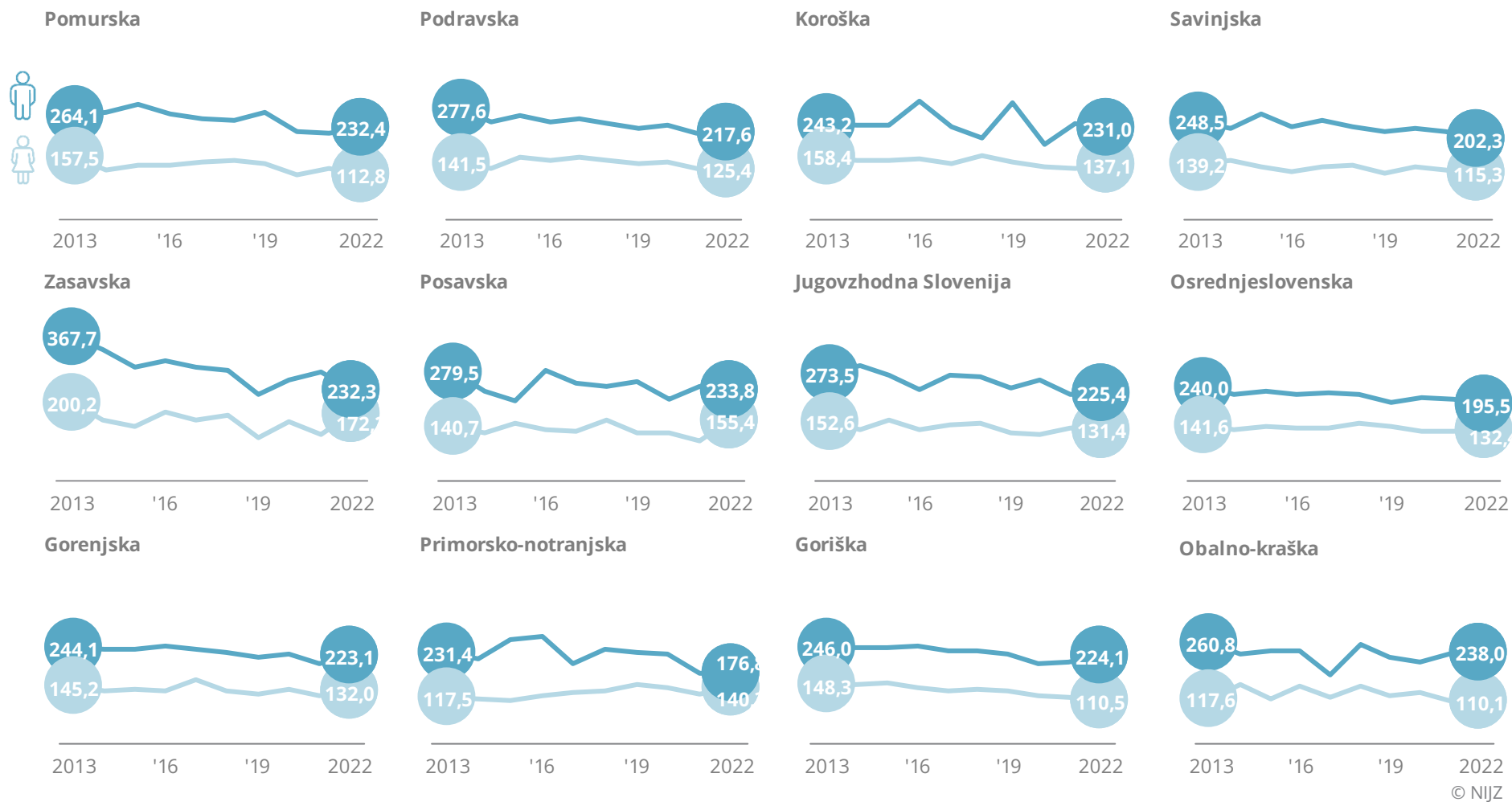
© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Slika 12: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem (C00–D48) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013–2022*

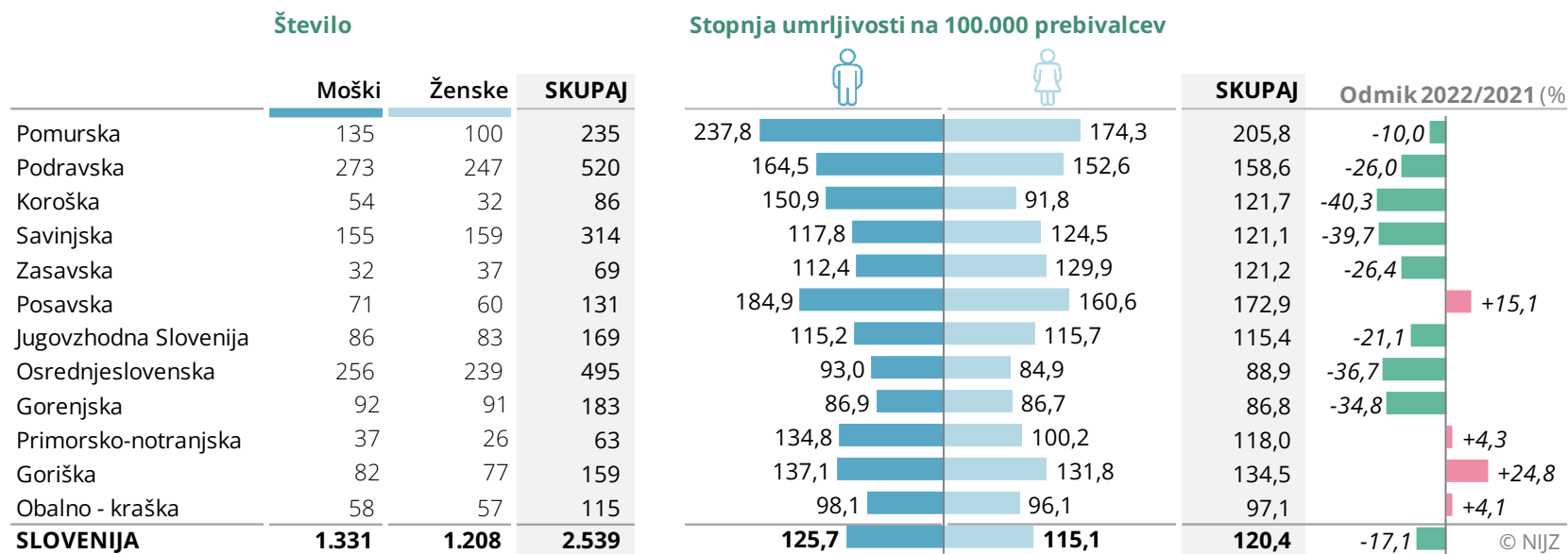
SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1. Tabela 15: **Umrlji in stopnja umrljivosti v povezavi s COVID-19, po spolu, starosti in statističnih regijah, Slovenija, 2022 in odmik 2022/2021**

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Stopnja umrljivosti v povezavi s COVID-19 je pri moških višja kot pri ženskah.

Najvišjo stopnjo umrljivosti v povezavi s COVID-19 smo v letu 2022 beležili v pomurski regiji (206 na 100.000 prebivalcev). **Najnižjo stopnjo** sta imeli gorenjska regija (87 na 100.000 prebivalcev) in osrednjeslovenska regija (89 na 100.000 prebivalcev).

2. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.1. Tabela 16: **Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti¹⁾** (MKB-10-AM, poglavje XX), po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

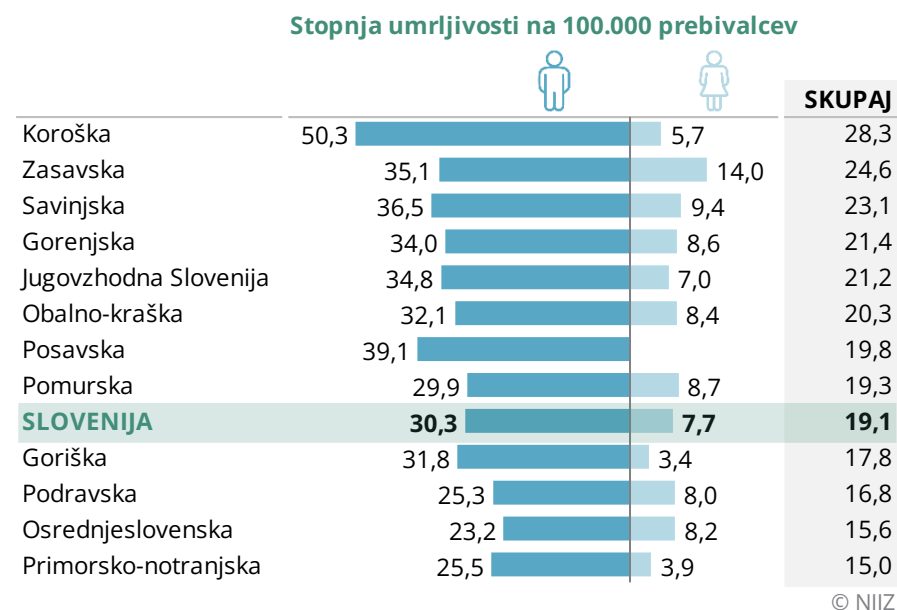

¹⁾ Kode V01-Y98 (MKB-10 klasifikacija)
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Stopnja umrljivosti zaradi zunanjih vzrokov obolevnosti in umrljivosti je

- **najvišja** v primorsko-notranjski regiji in
- **najnižja** v osrednjeslovenski regiji.

2.1. Tabela 17: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾** (samomirni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

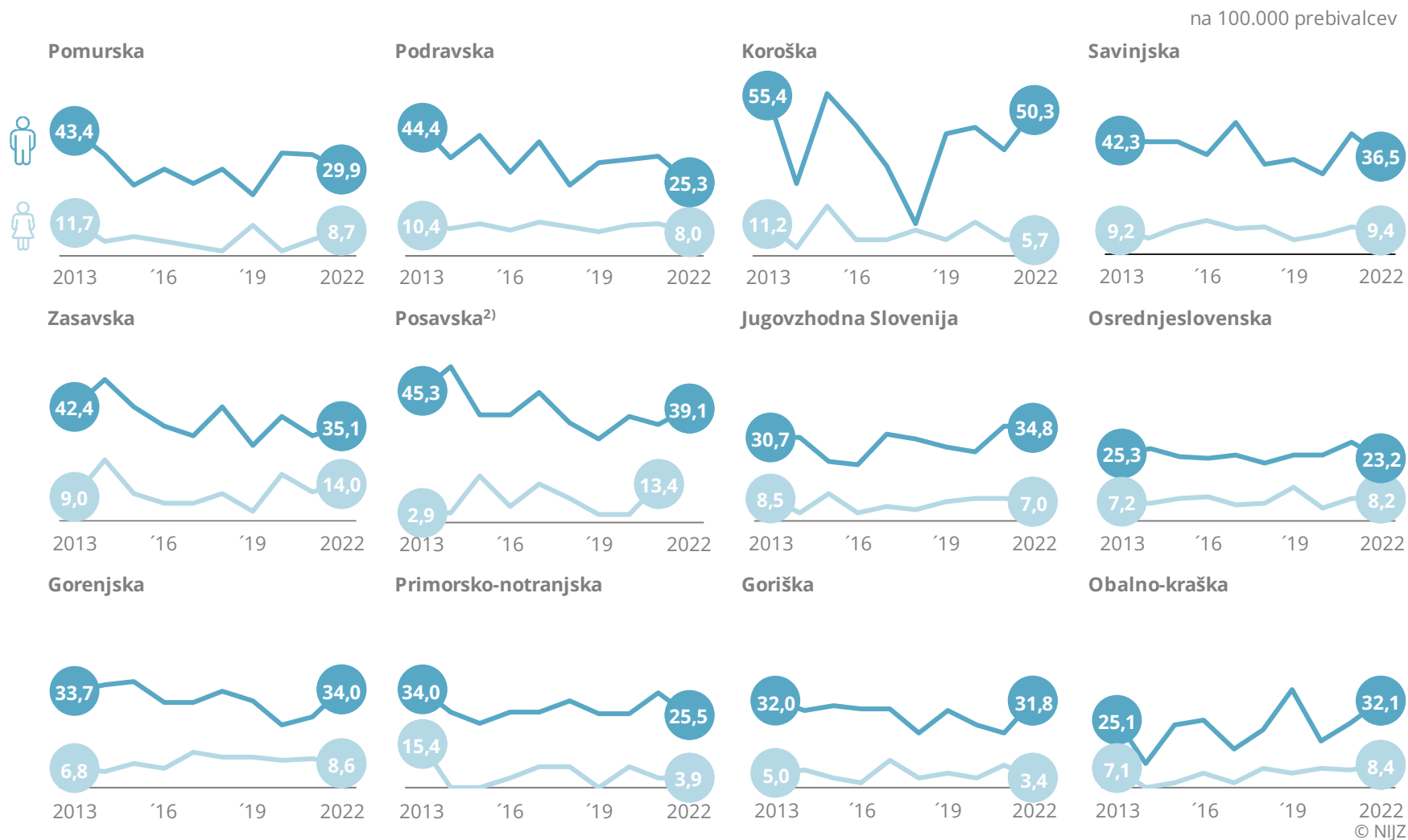
¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Samomori so bili v letu 2022 najpogostejši v koroški regiji, sledita zasavska in savinjska regija.

Tako v razvitih državah kot tudi v Sloveniji je **samomor med moškimi pogostejši kot med ženskami.**

2.1. Slika 13: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2022**

¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).

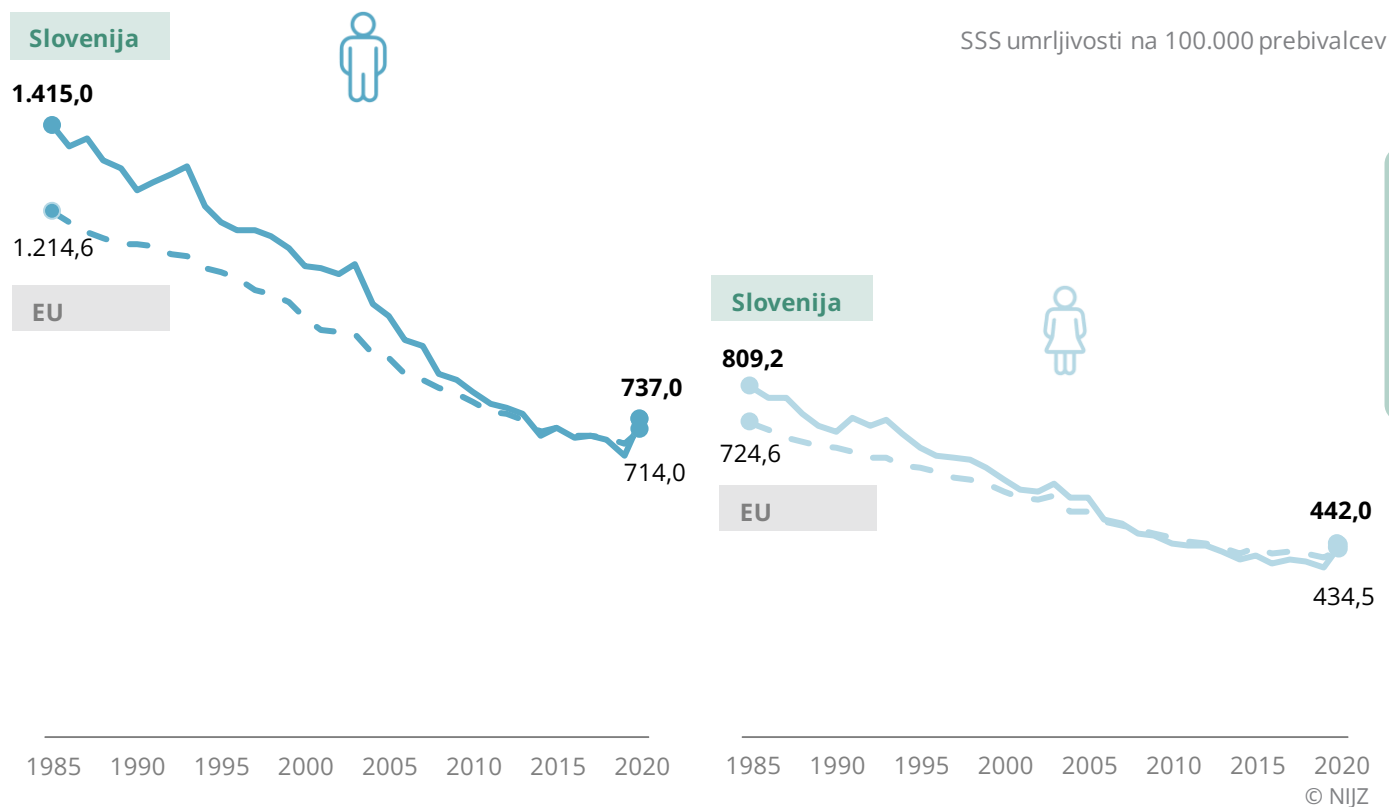
²⁾ Ni primera za leto 2022.

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

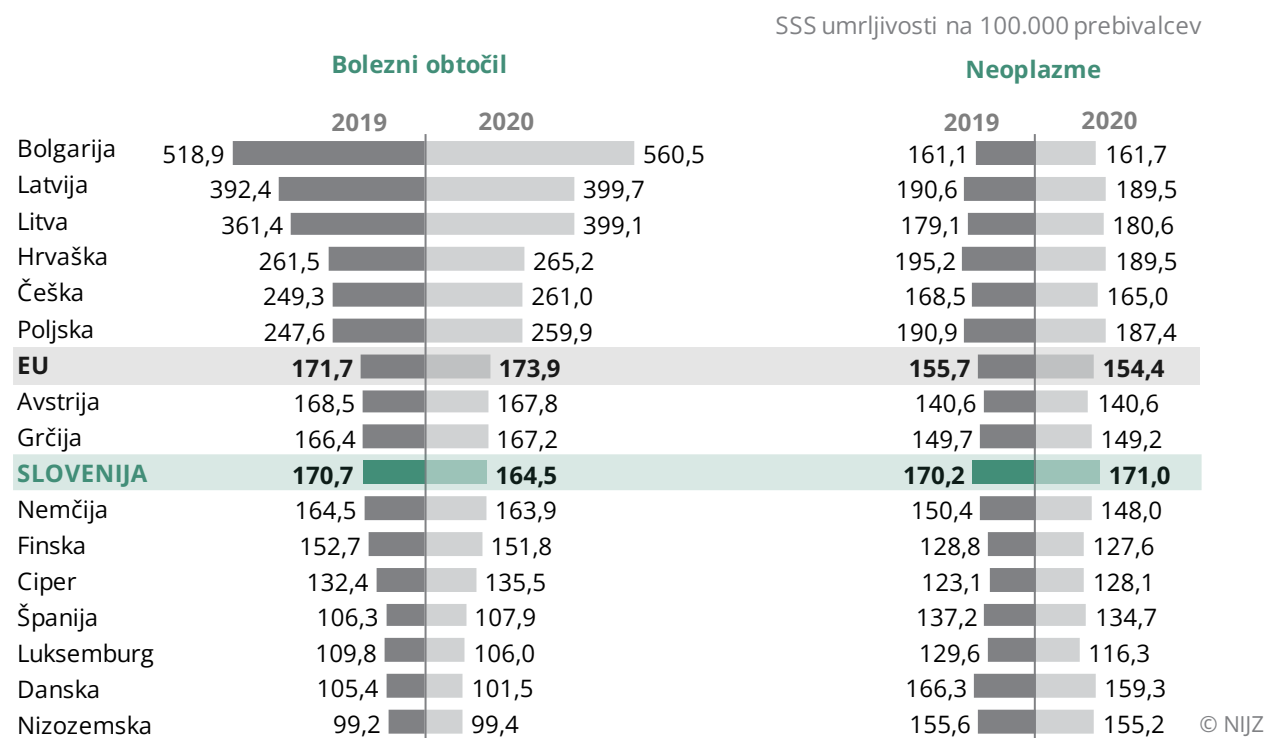
MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.1. Slika 14: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi vseh vzrokov smrti, po spolu, Slovenija in EU, 1985–2020*

Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov bolezni (bolezni srca in ožilja, neoplazme ter zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti) **se je tako v Sloveniji kot v EU močno znižala**. V letu 2020 je v Sloveniji nekoliko višja kot v EU.

Viri: WHO European Data Warehouse, <https://dw.euro.who.int>, 01. 12. 2022

2.1. Slika 15: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov, Slovenija in EU, 2019 in 2020*

Viri: WHO European Data Warehouse, <https://dw.euro.who.int>, 15.1.2024

Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi bolezni obtočil je v Sloveniji nekoliko nižja od stopnje v EU.

Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem je v Sloveniji nekoliko višja kot v EU. Ta trend je opazen v zadnjih treh desetletjih.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Mediana starosti ob smrti	MS	Mediana starosti ob smrti predstavlja srednjo vrednost starosti ob smrti, od katere ima polovica umrlih nižjo in polovica umrlih višjo vrednost starosti ob smrti.	Mediana starosti ob smrti = srednja vrednost starosti umrlih ob smrti	Median age at death
Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene, X. revizija	MKB-10	MKB je klasifikacija bolezni, kot jih razvršča WHO. Klasifikacija bolezni je sistem kategorij, v katerega so bolezni in stanja uvrščeni v skladu z izbranimi merili. S pomočjo MKB lahko diagnoze bolezni in drugih zdravstvenih težav prevedemo iz besednega opisa v črkovno-številčne kode. Po letu 1996 so vzroki smrti razvrščeni po MKB-10.	MKB-10 je razdeljena na 21 poglavij. Prvi znak vsake kode je črka in vsaka črka je povezana z določenim poglavjem, razen črke D (poglavji II in III) in črke H (poglavji VII in VIII). V štirih poglavjih (I, II, XIX in XX) se na prvem mestu kod pojavlja več različnih črk. Črki sledi trimestna kategorija (ali štirimestna podkategorija) številskega znaka. Poglavja I do XVII se nanašajo na bolezni in druga bolezenska stanja, poglavje XIX pa na poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov. V poglavju XVIII so simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, ki niso uvrščeni drugje, v poglavju XX so zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti, v poglavju XXI pa dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in stike z zdravstveno službo.	ICD-10, International statistical classification of diseases and related health problems, 10th revision
Nasilna smrt		Nasilna smrt je tista, ki je posledica nezgode (vse vrste prometnih nezgod, naključni padci, utopitve, nesreče z ognjem, orožjem itd.), samomora ali uboja.	Nasilna smrt je posledica delovanja različnih zunanjih dejavnikov.	Violent death
Prezgodnja umrljivost		Prezgodnja umrljivost je opredeljena kot smrt oseb, ki umrejo v starosti pred dogovorjeno mejo 65 let.	Starostna meja za prezgodnjo smrt je 64,99 let in je določena dogovorno. Stopnje so izračunane na 100.000 prebivalcev, starih od 0 do 64,99 let.	Premature mortality
Samomor		Samomor ali suicide je dejanje, s katerim človek sam namerno povzroči svojo smrt oziroma si vzame življenje.		Suicide
Samomorilni količnik		Je razmerje med številom umrlih zaradi samomora v opazovanem koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 100.000. Pri izračunu umrljivosti zaradi samomora so upoštewane kode X60-X84, X870 MKB-10 klasifikacije.	(Število umrlih zaradi samomora / število prebivalcev) * 100.000	Suicide rate

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Smrt zaradi covid-19		<p>Smrt zaradi covid-19 je v teh smernicah opredeljena kot smrt, ki je posledica bolezni covid-19, razen če obstaja jasen alternativni vzrok smrti, ki ga ni mogoče povezati z boleznijo covid-19 (travma, akutni miokardni infarkt).</p> <p>Pri tem velja poudariti, da pozitiven test na SARS-CoV-2 ni nujen pogoj za določitev COVID-19 kot osnovnega vzroka smrti, ker je bistven zapis mrliškega preglednika na zdravniškem potrdilu o smrti in poročilu o vzrokih smrti in obdukcijski zapisnik, če obstaja. Zabeležen COVID-19 kot osnovni vzrok smrti na zdravniškem potrdilu o smrti in poročilu o vzrokih smrti smo ob odsotnosti pozitivnega testa na SARS-CoV-2 dodatno preverjali še v zbirki Spremljanje bolnišničnih obravnav.</p>	Natančneje opredeljena pojasnila glede števila umrlih v povezavi s COVID-19 so objavljena na spletni strani NIJZ: https://podatki.nijz.si/docs/Razlike_umrli_COVID.pdf .	COVID related deaths
Starostno specifična stopnja umrljivosti		Starostno specifična stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih določene starosti v koledarskem letu in številom prebivalstva enake starosti sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Starostno specifična stopnja umrljivosti = (število umrlih oseb določene starosti x 100.000) / število prebivalcev iste starosti	Age-specific mortality rate
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti	SSS	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (ang. standardized death rate – SDR) je metoda direktne standardizacije, kjer se izračun stopnje umrljivosti na 100.000 prebivalcev, razdeljen po petletnih starostnih skupinah, umeri s preračunom na standardno populacijo, kar izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva posameznih držav/regij/teritorija. Ta postopek omogoči neposredno primerjavo stopenj umrljivosti po posameznih državah, ne glede na razlike v starostni strukturi prebivalstva posamezne države.	Pri izračunu SSS se uporablja Evropska standardna populacija (ESP) Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 1976. Več informacij: http://health.gov.ie/wp-content/uploads/2014/03/WHO-Standard-Population.pdf	Standardized death rate
Stopnja umrljivosti		Stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Stopnja umrljivosti = (število umrlih x 100.000) / število prebivalcev	Death rate
Umrli		Umrli je oseba, pri kateri so kadar koli, potem ko je bila živorojena, trajno prenehale vse življenjske funkcije.	Podatki o umrlih beležijo umrle s stalnim prebivališčem v RS, ki so umrli od 1. januarja do 31. decembra v opazovanem koledarskem letu. V RS smrt potrdijo in vzroke smrti ugotavljajo samo zdravniki. Ob mrliškem pregledu so dolžni izpisati zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzrokih smrti na način, ki ga je predpisala Svetovna zdravstvena organizacija	Deceased / Dead person

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
			(WHO). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	
Umrli dojenček		Umrli dojenček je otrok, pri katerem so, kadar koli potem ko je bil živorojen, trajno prenehale vse življenjske funkcije in še ni dopolnil enega leta starosti.	Dodatna metodološka pojasnila na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	Infant death
Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih		Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih je razmerje med številom umrlih dojenčkov (0–365 dni) in številom živorojenih v istem koledarskem letu, pomnoženo s 1.000.	Umrljivost dojenčkov = (število umrlih dojenčkov × 1.000) / število živorojenih otrok	Infant mortality or infant deaths per 1000 live births
Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih		Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih je razmerje med številom umrlih dojenčkov (0–365 dni) in številom živorojenih v istem koledarskem letu, pomnoženo s 1.000.	Umrljivost dojenčkov = (število umrlih dojenčkov × 1.000) / število živorojenih otrok	Infant mortality or infant deaths per 1000 live births
Vzroki smrti		Vzroki smrti so vse bolezni, bolezenska stanja ali poškodbe, ki so povzročile smrt ali so privedle do smrti, in okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile take poškodbe. Vzroke smrti se kodira po enotni doktrini, predpisani v deseti reviziji Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene (MKB-10).	Osnovni vzrok smrti je/so: bolezen ali poškodba, ki je sprožila bolezenske ali poškodbene dogodke, ki so neposredno privedli do smrti, ali okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile poškodbo, zaradi katere je oseba umrla.	Causes of death
Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti		Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti so okoliščine ali nasilje, ki je povzročilo poškodbo (ali stanje), zaradi katere je oseba umrla.	Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti se od MKB-9 dalje lahko dodatno kodirajo tudi k drugim boleznim in bolezenskim stanjem, ne samo k poškodbam in zastrupitvam, kot so se morali pri vseh prejšnjih revizijah. Zato je vzrokov smrti v poglavju XIX manj kot zunanjih vzrokov v poglavju XX.	External causes of mortality

SEZNAM SLIK

2.1. Slika 1: Vodilna vzroka smrti po spolu, Slovenija, 2013–2022	2
2.1. Slika 2: Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 1988–2022	4
2.1. Slika 3: Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 2002 in odmik od 1993, 2012 in odmik od 2003, 2022 in odmik od 2013	4
2.1. Slika 4: Umrlji dojenčki po spolu, Slovenija, 1985–2022	6
2.1. Slika 5: Umrlji 0–64 let po spolu, Slovenija, 2013–2022	8
2.1. Slika 6: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2013–2022	13
2.1. Slika 7: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu, Slovenija, 2000–2022	16
2.1. Slika 8: Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022	16
2.1. Slika 9: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti po statističnih regijah, Slovenija, 2022	18
2.1. Slika 10: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah, Slovenija, 2022	21
2.1. Slika 11: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem (C00–D48) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013–2022	28
2.1. Slika 12: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi bolezni obtočil (I00–I99) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021	29
2.1. Slika 13: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2022	32
2.1. Slika 14: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi vseh vzrokov smrti , po spolu, Slovenija in EU, 1985–2020	33
2.1. Slika 15: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov, Slovenija in EU, 2019 in 2020	34

SEZNAM TABEL

2.1. Tabela 1: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2013–2022.....	5
2.1. Tabela 2: Umrli dojenčki po spolu, Slovenija, 2013–2022.....	6
2.1. Tabela 3: Umrli po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022	7
2.1. Tabela 4: Umrli in stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2022.....	9
2.1. Tabela 5: Umrli v povezavi s covidom-19 , po spolu in starosti, Slovenija, 2022	10
2.1. Tabela 6: Umrli v povezavi s covidom-19 , po spolu, primerjava med leti 2021 in 2022	11
2.1. Tabela 7: Umrli po vrsti poškodbe, zastrupitvah in nekaterih drugih posledicah zunanjih vzrokov (MKB-10-AM, poglavje XIX) in po spolu , Slovenija, 2022	12
2.1. Tabela 8: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti¹⁾ zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10-AM in spolu, Slovenija, 2022	13
2.1. Tabela 9: Umrli in stopnja umrljivosti po zunanjih vzrokih obolevnosti in umrljivost (MKB-10-AM, poglavje XX) po spolu , Slovenija, 2022	14
2.1. Tabela 10: Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022	15
2.1. Tabela 11: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022	17
2.1. Tabela 12: Umrli po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022	19
2.1. Tabela 13: Umrli po poglavjih MKB-10-AM, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	22
2.1. Tabela 14: Stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10-AM, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	25
2.1. Tabela 15: Umrli in stopnja umrljivosti v povezavi s COVID-19 , po spolu, starosti in statističnih regijah, Slovenija, 2022 in odmik 2022/2021	30
2.1. Tabela 16: Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti¹⁾ (MKB-10-AM, poglavje XX), po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022	31
2.1. Tabela 17: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022	31